

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici
i demografije
Podgorica

Broj: 07-128/26-545/19

Podgorica, 02-02-2026 20. god.

JU DJEČJI DOM „MLADOST“ BIJELA

PLAN TRANSFORMACIJE JU DJEČJI DOM „MLADOST“ BIJELA

ZA PERIOD 2026-2029. GODINE

Bijela, januar 2026. godine

CRNA GORA
J.U. DJEČJI DOM
"MLADOST" Bijela

Broj: 01/02-011-48-05/26

Bijela 02. 02. 2026. god.

SADRŽAJ:

<u>1. UVOD</u>	4
<u>2. ZAKONSKI I STRATEŠKI OKVIR</u>	5
<u>2.1. Usaglašenost sa međunarodnim obavezama</u>	5
<u>2.2. Usaglašenost sa nacionalnim zakonskim i strateškim okvirom</u>	6
<u>2.3. Usaglašenost s principom rodne ravnopravnosti</u>	8
<u>3. ANALIZA STANJA</u>	9
<u>3.1. Usluge podrške za život u zajednici</u>	9
<u>3.2. Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge</u>	10
<u>3.3. Usluge smještaja</u>	10
<u>3.4. Pregled trenutnog stanja</u>	11
<u>3.5. JU Dječji dom „Mladost“ Bijela</u>	14
<u>3.6. Materijalni uslovi i usluge</u>	15
<u>3.7. Realizacija prethodnih planova transformacije</u>	16
<u>3.8. SWOT analiza</u>	16
<u>3.9. Obuke</u>	18
<u>3.10. Međusektorska saradnja</u>	20
<u>4. MISIJA, VIZIJA I PRIORITETI</u>	21
<u>5. OPIS PLANIRANIH USLUGA</u>	22
<u>5.1. Predah smještaj</u>	22
<u>5.2. Stanovanje uz podršku</u>	23
<u>5.3. Mala grupna zajednica za djecu sa teškim smetnjama i mentalnim problemima</u>	23
<u>5.4. Mala grupna zajednica za adolescente sa problemima u ponašanju, korisnike psihoaktivnih supstanci</u>	24
<u>5.5. Unaprijeđenje usluge SOS telefon sa chat opcijom</u>	24
<u>6. FINANSIRANJE</u>	25
<u>7. OPŠTI CILJ PLANA TRANSFORMACIJE JU DJEČJI DOM „MLADOST“ BIJELA</u>	25
<u>8. OPERATIVNI CILJEVI</u>	26
<u>9. PRAĆENJE SPROVOĐENJA PLANA TRANSFORMACIJE</u>	27
<u>10. SREDSTVA ZA REALIZACIJU AKTIVNOSTI PREDVIĐENIH PLANOM TRANSFORMACIJE</u>	28
<u>11. AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE PLANA TRANSFORMACIJE JU DJEČJI DOM „MLADOST“ BIJELA ZA PERIOD OD 2026. DO 2029. GODINE</u>	29

LISTA SKRAĆENICA

- CSR – Centar za socijalni rad
- FZO – Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore
- JLS – Jedinica lokalne samouprave
- JUSDZ – Javne ustanove socijalne i dječje zaštite
- JZU – Javne zdravstvene ustanove
- MKM – Ministarstvo kulture i medija
- MONSTAT – Uprava za statistiku
- MPNI – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
- MSM – Ministarstvo sporta i mladih
- MSSD – Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije
- MZ – Ministarstvo zdravlja
- NVO – Nevladina organizacija
- OCD – Organizacija civilnog društva
- UN – Ujedinjene nacije
- ZSDZ – Zavod za socijalnu i dječju zaštitu
- UNICEF – United Nations Children's Fund
- CHI – Child Helpline International

**Izrazi koji se u ovom Planu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

1. UVOD

Plan transformacije JU Dječji dom „Mladost“ Bijela za period 2026–2029. godine (u daljem tekstu: Plan transformacije) s Akcionim planom za sprovođenje Plana transformacije donosi se u cilju prevencije institucionalizacije, deinstitucionalizacije korisnika i transformacije ustanove za smještaj kako bi se osigurao život u porodici, odnosno zajednici, kao i razvoja usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i dr. Plan transformacije predstavlja treći dokument JU Dječji dom „Mladost“ Bijela koji utvrđuje ciljeve i prioritete koji prate proces deinstitucionalizacije, način postizanja tih ciljeva, vremenski okvir, izvore finansiranja, kao i saradnju organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, javnih ustanova, OCD i NVO.

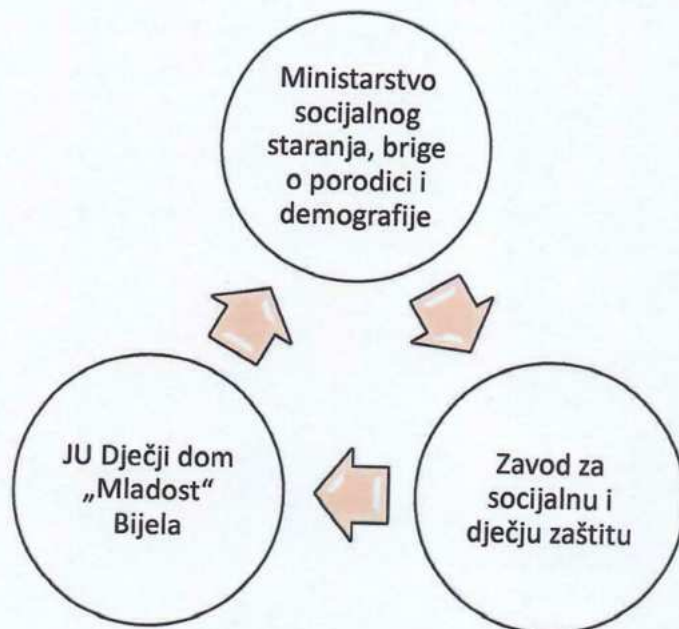
Osnov za donošenje Plana transformacije je Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG“, br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17, 50/17, 59/21, 145/21, 3/23 i 48/24, 84/24, 33/25 i 122/25) kojim je propisano da javne ustanove koje obavljaju poslove smještaja djece, mladih, odraslih i starijih lica treba da se transformišu s ciljem razvoja usluga podrške za samostalni život, savjetodavno-terapijske, odnosno socijalno-edukativne usluge, u skladu s planom transformacije koji donosi nadležni organ državne uprave. Takođe, jedan od ključnih principa navedenog zakona je i prevencija institucionalizacije i dostupnost usluga u najmanje restriktivnom okruženju uvijek kada za to postoje uslovi u porodici i/ili lokalnoj zajednici, kroz vaninstitucionalne oblike zaštite, koje osiguravaju različiti pružaoci usluga, s ciljem poboljšanja kvaliteta života korisnika i njihove socijalne uključenosti.

U cilju prevencije institucionalizacije, deinstitucionalizacije korisnika i transformacije ustanova za smještaj kako bi se osigurao život u porodici, odnosno zajednici, kao i razvoja usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga donijeta je Strategija deinstitucionalizacije za period od 2025. do 2028. godine sa Akcionim planom za 2025. godinu¹. Strategija predstavlja prvi nacionalni strateški dokument koji utvrđuje ciljeve i prioritete za proces deinstitucionalizacije, način postizanja tih ciljeva, vremenski okvir, finansijska sredstva neophodna za njihovo postizanje, kao i saradnju organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, javnih ustanova, OCD i NVO. U operativnom cilju 2: Transformacija ustanova za smještaj korisnika kroz pružanje usluga u zajednici u najmanje restriktivnom okruženju planirana je aktivnost izrada plana transformacije JU Dječji dom „Mladost“ Bijela.

U izradi Plana transformacije učestvovala je međuresorna radna grupa, sastavljena od predstavnika: Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu i JU Dječji dom „Mladost“ Bijela.

¹ [Strategija deinstitucionalizacije za period 2025-2028. godine sa Akcionim planom za 2025. \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

Grafik 1. Međuresorna radna grupa za izradu Plana transformacije

2. ZAKONSKI I STRATEŠKI OKVIR

Plan transformacije je usklađen sa međunarodnim obavezama koje je Crna Gora preuzela i nacionalnim zakonskim i strateškim okvirom.

2.1. Usaglašenost sa međunarodnim obavezama

- Konvencija o pravima djeteta (UNCRC) i Opcioni protokli uz Konvenciju o pravima djeteta;
- Međunarodne konvencije o radu – zaštita od dječjeg rada (ILO konvencija br. 138 o minimalnoj dobi za zapošljavanje; ILO Konvencija br. 182 – o najgorim oblicima dječjeg rada);
- Haška konvencija o roditeljskoj odgovornosti i zaštiti djece (1966);
- Haška konvencija o međunarodnom usvojenju djece (1993);
- Haška konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece (1980);
- Haška konvencija o međunarodnoj naplati izdržavanja za djecu i druge oblike porodičnih izdržavanja (2007) ;
- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima UN;
- Konvencija protiv torture i dugih okrutnih, nečovječnih ili ponižavajućih postupaka (1984);

- Lanzarote konvencija (2007);
- Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom (2006);
- Konvencija o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW);
- Istanbulska konvencija (2011);
- Evropska konvencija o ostavri vanju dječjih prava;
- Evropska socijalna povelja – Instrument Savjeta Evrope za zaštitu ljudskih prava, Torino 1961. godine; Dodatni protokol za Evropsku socijalnu povelju, Strazbur, 5. maj 1988. i Izmijenjena Evropska socijalna povelja (Strazbur, 3. maj 1996);
- Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima;
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima;
- Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i sloboda (Savjet Evrope, Rim, 1950) i Izmijenjena Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i sloboda (jul 1999);
- Revidirana strategija socijalne kohezije Vijeća Evrope (2004);
- Dokument Vijeća Evrope „Pristup socijalnim pravima“ (2003).

Osnovno načelo zaštite djeteta u međunarodnim dokumentima je načelo najboljeg interesa djeteta. Prema ovom načelu, u svim odlukama i postupcima koji se odnose na dijete, koje preduzimaju sudovi, upravni organi ili druge institucije, najbolji interes djeteta mora imati prvenstvo. Ovo načelo je posebno utvrđeno u Konvenciji o pravima djeteta (član 3) i predstavlja temelj svih prava i mjera zaštite djece.

2.2. Usaglašenost sa nacionalnim zakonskim i strateškim okvirom

Shodno Ustavu Crne Gore, koji predstavlja akt najviše pravne snage, s kojim moraju biti usklađeni svi zakoni i dokumenti, Crna Gora je definisana kao građanska, demokratska, ekološka i socijalna pravna država, zasnovana na vladavini prava. Ustav takođe obavezuje Crnu Goru da potvrđenim i ratifikovanim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava daje primat nad domaćim zakonodavstvom i kao sastavni dio unutrašnjeg prava neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva.

Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti je donijet 2013. godine i do sada je imao više izmjena i dopuna (posljednja izmjena/dopuna tokom 2025. godine). Zakonom su propisana osnovna materijalna davanja i usluge iz oblasti socijalne i dječje zaštite. Ovim zakonom realizuju se opredjeljenja koja podrazumijevaju, između ostalog, podsticanje i uvođenje novih usluga socijalne i dječje zaštite i uključivanje u sferu pružanja usluga što više različitih aktera. Propisani su normativi i minimalni standardi u oblasti usluga socijalne i dječje zaštite, propisan je postupak licenciranja stručnih radnika i pružalaca usluga i postupak akreditacije programa obuke. Izvršena je reorganizacija pojedinih centara za socijalni rad, a takođe su osnovani i novi

centri za socijalni rad, kako bi građani imali bolju pristupačnost pravima iz oblasti socijalne i dječje zaštite. U skladu sa Zakonom donijeti su sljedeći podzakonski akti od kojih su za zaštitu starijih lica najznačajniji:

- Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite;
- Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici;
- Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga;
- Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja djece i mladih u ustanovu i malu grupnu zajednicu;
- Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja u prihvatilištu-skloništu;
- Pravilnik o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja;
- Pravilnik o bližim uslovima i standardima za obavljanje stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti;
- Pravilnik o standardima za akreditaciju programa obuke, odnosno programa pružanja usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite, načinu sprovođenja postupka akreditacije programa, sadržini i obliku sertifikata; i
- Pravilnik o uslovima, programu i načinu polaganja stručnog ispita u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Od nacionalnih propisa, primjenjuju se i: Porodični zakon, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zaštiti pacijenata, Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, Zakon o rodnoj ravnopravnosti, Zakon o zabrani diskriminacije, Zakon o povlasticama na putovanje lica sa invaliditetom, Zakon o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, Zakon o kretanju lica sa invaliditetom uz pomoć psa pomagača, Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, Krivični zakonik, Zakon o ratifikaciji Trećeg fakultativnog protokola o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima djeteta (iz 2013. godine), Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći i dr.

Plan transformacije usklađen je sa sljedećim strateškim dokumentima:

- Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za period od 2025. do 2028. godine s Akcionim planom za 2025. godinu²;
- Strategija za prevenciju i zaštitu djece od nasilja 2025-2029. godine sa Akcionim planom 2025-2026. godina³;
- Reformska agenda Crne Gore 2024–2027. godine za Instrument EU za reforme i rast⁴;

² [Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za period 2025-2028. \(www.gov.me\)](https://www.gov.me)

³ <https://www.gov.me/en/documents/515a0cbe-e735-4db6-b875-db35d1ef9c57>

⁴ <https://www.gov.me/dokumenta/3faa40be-45f4-42c5-af76-d98a683e3763>

- Strategija za zaštitu lica s invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022–2027. godine⁵;
- Program za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja za period 2025–2026. godine⁶;
- Strategija socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori za period 2021–2025. godine sa Akcionim planom za 2021. godinu; ⁷
- Strategija za zaštitu lica s invaliditetom i promociju jednakosti za period 2022–2027. godine; ⁸
- Strategija ranog i predškolskog obrazovanja za razdoblje 2021–2025. godine, sa Akcionim planom 2021-2025; ⁹
- Strategija za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019–2024. godine ¹⁰ i dr.

2.3. Usaglašenost s principom rodne ravnopravnosti

Dokumenti koji regulišu oblast rodne ravnopravnosti predstavlja osnov za sprovođenje politika koje obezbjeđuju jednaka prava, mogućnosti i tretman za žene i muškarce, te obavezuju institucije i javne ustanove socijalne i dječje zaštite da u svom radu primjenjuju principe rodne ravnopravnosti i zabrane diskriminacije.

Polazeći od načela jednakih mogućnosti, zabrane diskriminacije i poštovanja ljudskih prava, transformacija JU Dječji dom „Mladost“ Bijela sprovodi se na način koji:

- obezbjeđuje ravnopravno učešće žena i muškaraca u svim aktivnostima;
- promovise jednak pristup uslugama i programima podrške za sve korisnike;
- podrazumijeva rodno-senzitivno planiranje i pružanje usluga, uz prepoznavanje različitih potreba žena i muškaraca;
- afirmiše jednake mogućnosti pri zapošljavanju, stručnom usavršavanju i napredovanju zaposlenih, bez obzira na pol, starost, zdravstveno stanje ili drugo lično svojstvo;
- podstiče rodno ravnopravan pristup odlučivanju na svim nivoima rukovođenja ustanovom.

Ovaj pristup doprinosi kvalitetnijem pružanju usluga, unaprjeđenju profesionalnih standarda i ostvarivanju ciljeva socijalne politike Crne Gore u skladu sa evropskim principima jednakosti i socijalne uključenosti.

⁵ [Strategija za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027 \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

⁶ <https://www.gov.me/dokumenta/ed7d963b-ea8a-4038-8041-556345e0f013>

⁷ <https://www.gov.me/dokumenta/9c1f248f-c43d-4ce0-bf18-e5b778327e90>

⁸ <https://www.gov.me/dokumenta/e9659c4e-e7f6-41f2-ab98-0fd115b80601>

⁹ <https://www.gov.me/dokumenta/7bf90159-a704-4517-8008-983bc99a4210>

¹⁰ <https://www.gov.me/dokumenta/ffaddb5a-c40e-4ab2-ad5d-3606cfca4a97>

3. ANALIZA STANJA

Razvoj i unaprjeđenje usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici uz transformaciju ustanova za smještaj predstavljaju jedan od ključnih prioriteta politike socijalne i dječje zaštite, jer omogućavaju korisnicima da žive u svom prirodnom okruženju uz podršku koja im je potrebna. Time se doprinosi stvaranju inkluzivnog društva u kojem su svi građani, bez obzira na starosnu dob, zdravstveno stanje ili socijalni status, u mogućnosti da aktivno učestvuju u društvenom životu.

Analiza koja slijedi pruža pregled postojećih i nedostajućih usluga koje podržavaju život korisnika u porodici i/ili zajednici, sa posebnim osvrtom na njihovu teritorijalnu zastupljenost, dostupnost i održivost. Takođe, ukazuje na ključne izazove i potrebe u razvoju usluga.

U okviru ove analize dati su i podaci koji se odnose na usluge socijalne i dječje zaštite, uključujući informacije u vezi sa uslugama koje pruža JU Dječji dom „Mladost“ Bijela.

3.1. Usluge podrške za život u zajednici

Usluge podrške za život u zajednici obuhvataju podršku korisniku u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, razvijanju i jačanju vještina za samostalan život, unaprjeđenju sposobnosti korisnika i omogućavaju socijalnu uključenost i aktivno učešće korisnika u zajednici.

Usluge podrške za život u zajednici su: dnevni boravak, pomoć u kući, stanovanje uz podršku, svratište, personalna asistencija, tumačenje i prevođenje na znakovni jezik i dr.

Dnevni boravak je usluga koja podstiče razvoj, očuvanje i unaprjeđenje sposobnosti korisnika obezbjeđujući podršku korisniku i porodici koja se pruža u posebno organizovanom prostoru.

Pomoć u kući je usluga kojom se korisniku pruža podrška u obavljanju svakodnevnih aktivnosti u njegovom domu kroz pružanje praktične pomoći i podrške korisniku radi unaprjeđenja kvaliteta života.

Stanovanje uz podršku je usluga kojom se korisnicima obezbjeđuje odgovarajući smještaj i podrška za osamostaljivanje, socijalnu uključenost i aktivno učešće u zajednici.

Svratište je usluga koja omogućava privremenu ili povremenu podršku u toku dana u cilju zadovoljavanja trenutnih potreba korisnika, kao i informisanje korisnika o drugim pravima u zajednici.

Personalna asistencija pruža se korisniku lične invalidnine, odnosno dodatka za njegu i pomoć koji je u radnom odnosu, odnosno uključen u sistem visokog obrazovanja, odnosno sistem obrazovanja odraslih u cilju podrške za obavljanje svakodnevnih aktivnosti, samostalnog života u zajednici i socijalne uključenosti.

Tumačenje i prevođenje na znakovni jezik je usluga koja omogućava ravnopravan pristup informacijama, javnim uslugama i društvenom životu podstičući samostalnost, društvenu uključenost i aktivno učešće korisnika u zajednici prevazilaženjem barijera u komunikaciji.

3.2. Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge

Savjetodavne-terapijske i socijalno-edukativne usluge su usluge koje se pružaju u cilju podrške, informisanja i savjetovanja o pravima, mogućnostima i načinima rješavanja ličnih, porodičnih problema i kriznih situacija.

Savjetodavne-terapijske usluge obuhvataju savjetovanje, terapiju, medijaciju, SOS telefon i druge usluge.

Savjetovanje je usluga koja omogućava pružanje stručne pomoći i podrške kroz individualni, odnosno grupni rad, u cilju prepoznavanja, razumijevanja i rješavanja ličnih, porodičnih i drugih poteškoća koje utiču na život korisnika.

Terapija je usluga koja predstavlja oblik stručne podrške koji se pruža pojedincima, porodicama ili grupama kroz planirane i stručno vođene postupke koji pomažu korisnicima da prevaziđu krizne ili stresne situacije, razviju veštine suočavanja, komunikacije i samoregulacije, poboljšaju mentalno zdravlje i socijalno funkcionisanje, ojačaju kapacitete za samostalan i kvalitetniji život.

Medijacija je usluga koja predstavlja stručno vođen proces usmjeren na rješavanje konflikta u kojem neutralna i obučena treća osoba – medijator pomaže stranama u sukobu da kroz dijalog razumiju svoje potrebe i interese, prevaziđu nesporazume i postignu dogovor koji poboljšava njihove odnose i svakodnevno funkcionisanje.

SOS telefon je usluga kojom se korisniku obezbjeđuje besplatna i povjerljiva pomoć i podrška putem telefonske linije u cilju zaštite od nasilja, zanemarivanja, zlostavljanja ili zbog posebnih okolnosti i socijalnog rizika kroz informisanje, upućivanje i savjetovanje.

3.3. Usluge smještaja

Smještaj je usluga koja podrazumijeva boravak korisnika: u ustanovi, na hraniteljstvu, porodičnom smještaju, u prihvatilištu-skloništu i druge vrste smještaja.

Usluga smještaja u ustanovu pruža se radi obezbjeđivanja bezbjednog i stimulativnog okruženja, u okolnostima kada to nije moguće obezbjediti u porodici i/ili zajednici, u cilju održanja ili unaprjeđenja kvaliteta života, samostalnosti korisnika, odnosno pripreme za održiv i nezavisan život.

Usluga porodični smještaj-hraniteljstvo obezbjeđuje se djeci i mladima bez roditeljskog staranja i djeci i mladima čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, radi čuvanja, njege i vaspitanja do povratka roditeljima, usvojenja, odnosno osamostaljivanja. Porodični smještaj-hraniteljstvo obezbjeđuje se kao standardni smještaj, smještaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku, urgentni smještaj, povremeni smještaj i druga vrsta smještaja. Porodični smještaj-hraniteljstvo uz intenzivnu ili dodatnu podršku obezbjeđuje se djetetu koje ima smetnje i teškoće u razvoju, radi zadovoljavanja potreba i podrške u prevazilaženju

teškoća. Urgentni porodični smještaj-hraniteljstvo, obezbjeđuje se djetetu kada je žrtva ili kada postoji opasnost da će postati žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici, kao i u slučaju iznenadne spriječenosti roditelja da brinu o djetetu. Povremeni porodični smještaj-hraniteljstvo obezbjeđuje se djetetu sa smetnjama i teškoćama u razvoju koje živi sa roditeljima ili koristi uslugu porodičnog smještaja-hraniteljstva i djetetu koje je smješteno u ustanovu socijalne i dječje zaštite. Ovom uslugom korisniku se obezbjeđuje odgovarajući stambeni prostor i materijalni uslovi; odgovarajuća i uredna odjeća i obuća; predmeti za ličnu upotrebu i higijenu, odgovarajuća ishrana i staranje o zdravlju; zaštita od zanemarivanja, zlostavljanja i eksploatacije i podrška u zadovoljavanju socijalnih, religioznih i kulturnih potreba.

Usluga porodični smještaj obezbjeđuje se trudnici, samohranom roditelju sa djetetom do navršene treće godine života, odraslom i starom licu, kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban ovaj oblik zaštite. Porodični smještaj obezbjeđuje se kao standardni smještaj, smještaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku, urgentni smještaj, povremeni smještaj i druga vrsta smještaja.

Usluga smještaja u prihvatilištu-skloništu pruža se korisniku kojem su ugroženi bezbjednost, život i zdravlje, kao privremeni do sedam dana i dugotrajni najduže 12 mjeseci. Ova usluga pruža se radi zadovoljavanja osnovnih potreba, osiguranja bezbjednosti u kriznim situacijama, procjene potreba za drugim uslugama i započinjanja procesa pomoći korisniku za uspostavljanje stabilnog porodičnog ili nezavisnog života, prevazilaženja krizne situacije i uspostavljanja održivih rješenja u budućnosti, kao i radi uspostavljanja osjećanja sigurnosti kao osnove za dalji napredak i osnaživanje korisnika i podizanja njihove sposobnosti za bezbjedan život i uključivanje u zajednicu.

3.4. Pregled trenutnog stanja

U Crnoj Gori od usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici uspostavljene su usluge dnevni boravak, pomoć u kući, personalna asistencija, svratište, savjetovanje, SOS telefon, terapija i smještaj u prihvatilištu-skloništu. Usluge stanovanje uz podršku, tumačenje i prevođenje na znakovni jezik, medijacija i socijalno-edukativne usluge nisu uspostavljene. Najzastupljenije su usluge dnevni boravak i pomoć u kući.

Tabela 1: Prikaz dostupnih usluga u zajednici za djecu i mlade

Teritorija pružanja usluge	Dnevni boravak	Pomoć u kući	Smještaj u ustanovu	Savjetovanje	SOS telefon	Terapija	Smještaj u prihvatilištu-skloništu
Andrijevića	2					1	
Bar		1					
Berane	2					1	
Bijelo Polje	1	1		1			
Budva	1						
Cetinje	1						
Danilovgrad	1						
Gusinje	2						
Herceg Novi	2			2			
Kolašin	2						
Kotor	1	1					
Mojkovac	2						
Nikšić	1	1		2		1	
Petnjica	2					1	
Plav	2						
Plužine							
Pljevlja	2	1		1			
Podgorica	2	1		3		2	
Rožaje	2			1			
Šavnik							
Tivat	1						
Tuzi							
Ulcinj	1	1					
Zeta	1						
Žabljak	1						
Teritorija Crne Gore	2	1	2	7	2		6

- Broj korisnika za uslugu dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju po opštinama na dan 31.12.2025. godine iznosi 387 ;
- Broj korisnika usluge dnevnog boravka za djecu sa problemima u ponašanju na dan 31.12.2025. godine iznosi 2 korisnika i to u JU Centar „Ljubović“ ;
- Broj korisnika usluge smještaja u prihvatilištu-skloništu skloništu za djecu i mlade koji su žrtve trgovine ljudima- raspoložemo podatkom za JU Centar „Ljubović“- 4 korisnika ;
- Broj korisnika usluge smještaja smještaja za djecu i mlade sa problemima u ponašanju koju pruža JU Centar „Ljubović“ na dan 31.12.2025. godine iznosi 17 korisnika;
- Broj djece na hraniteljstvu na dan 31.12.2025. godine iznosi 341; i
- Broj mladih na hraniteljstvu na dan 31.12.2025. godine iznosi 69.

Uslugu smještaja u prihvatilištu-skloništu u JU Dječji domj „Mladost“ Bijela za dijete koje je žrtva ili svjedok zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva u 2025. godini koristila su 3 korisnika.

Uslugu dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela u 2025. godini koristilo je 6 korisnika.

Što se tiče **usluge SOS telefon** u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela u 2025. godini bilo je 714 poziva.

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu je izradio analize „Uspostavljanje tri ili više usluga podrške za život u zajednici u jedinicama lokalne samouprave u Crnoj Gori“¹¹ i „Mapiranje postojećih i nedostajućih usluga podrške za život u zajednici“¹².

Analiza „Uspostavljanje tri ili više usluga podrške za život u zajednici u jedinicama lokalne samouprave u Crnoj Gori“ pokazuje da Crna Gora posjeduje solidan pravni i strateški okvir za razvoj usluga podrške za život u zajednici, ali da je njegova implementacija fragmentarna, neravnomjerna i previše zavisna od projekata i donatorske pomoći. U praksi se često dešava da usluge postoje samo u većim urbanim sredinama, dok su manji gradovi i ruralne opštine ostavljeni bez osnovne podrške. To vodi do ozbiljnih nejednakosti među građanima, što je u direktnoj suprotnosti sa ustavnim načelom jednakosti i međunarodnim obavezama države (UN, 2006). Da bi se ova situacija prevazišla, neophodno je sprovesti niz reformi koje istovremeno jačaju normativni okvir, institucionalne kapacitete i mehanizme monitoringa.

Cilj analize „Mapiranje postojećih i nedostajućih usluga podrške za život u zajednici“ je mapiranje usluga za podršku za život u zajednici i procjena postojećeg stanja u sistemu socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na pružaoce usluga, njihove kapacitete, licenciranje, kao i dostupnost i kvalitet usluga na lokalnom nivou. Analiza identifikuje postojeće nedostatke i izazove u pružanju usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici, ali i da istakne dobre primjere prakse u onim lokalnim zajednicama gdje su usluge podrške za život u zajednici razvijene i funkcionalne, te da kroz detaljan pregled zakonodavnog okvira i rezultata istraživanja predloži konkretne preporuke za unaprjeđenje sistema. Ova

¹¹ [https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-10/uspostavljanje tri ili vise usluga podrške za zivot u zajednici u jedinicama lokalne samouprave i/s u crnoj gori.pdf](https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-10/uspostavljanje%20tri%20ili%20vise%20usluga%20podrske%20za%20zivot%20u%20zajednici%20u%20jedinicama%20lokalne%20samouprave%20i%20s%20crnoj%20gori.pdf)

¹² [https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-09/analiza - mapiranje usluga podrške za zivot u zajednici.pdf](https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-09/analiza%20-%20mapiranje%20usluga%20podrske%20za%20zivot%20u%20zajednici.pdf)

analiza može biti koristan resurs za donosiocima odluka u institucijama socijalne i dječje zaštite, kao i za nevladine organizacije i druge relevantne aktere u sistemu jer pruža uvid u postojeće stanje. Analiza također može biti korisna i jedinicama lokalne samouprave, da na osnovu nje prepoznaju potrebe i nedostatke u razvoju usluga podrške za život u zajednici.

Rezultati analiza pokazuju da su najrasprostranjenije usluge pomoć u kući i dnevni boravak, dok nedostaju usluge stanovanje uz podršku, svratište i personalne asistencije. Takođe, rezultati analiza pokazuju da su usluge najrazvijenije u centralnom i južnom regionu te da je neophodno obezbijediti finansijsku održivost usluga.

3.5. JU Dječji dom „Mladost“ Bijela

JU Dječji dom „Mladost“ Bijela je jedina ustanova socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, koja pruža uslugu smještaja djeci lišenoj roditeljskog staranja i djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama.

JU Dječji dom „Mladost“ Bijela je osnovana 1946. godine, Odlukom Vlade RCG br. 03-428 od 2. 2. 2006. godine Dom je organizovan kao Javna ustanova za smještaj djece i mladih bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, a 2019. godine, Odlukom Vlade Crne Gore organizaciona jedinica mala grupna zajednica za djecu sa smetnjama i tekoćama u razvoju, u Bijelom Polju, ušla je u sastav JU Dječji dom „Mladost“ Bijela.

Djelatnost JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, saglasno Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti obuhvata: pružanje usluga smještaja: u ustanovu, u prihvatilištu-skloništu, u malu grupnu zajednicu; pružanje usluga podrške za život u zajednici; pružanje savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga; pružanje stručne podrške i sprovođenje odgovarajuće obuke pružaocima usluge porodični smještaj-hraniteljstvo; radno-okupaciono angažovanje, koje se odnosi na obezbjeđivanje stručne pomoći u učenju i izvršavanju školskih obaveza, kulturno-zabavnih aktivnosti i dr; zdravstvenu zaštitu, koja se obezbjeđuje u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju. U pogledu unutrašnje organizacije JU Dječji dom „Mladost“ Bijela je ustanova koja svoju djelatnost, odnosno, proces rada realizuje u okviru pet organizacionih jedinica i to:

1. Služba za institucionalni smještaj;
2. Služba za usluge;
3. Služba za negu i dostupnost zdravstvenih usluga;
4. Služba za pravne i tehničke poslove;
5. Služba za finansijsko-računovodstvene poslove.

Shodno važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, sistematizovana su 44 radna mjesta sa ukupno 98 izvršilaca. U JU Dječji dom „Mladost“ Bijela u decembru 2025. godine zaposleno je 78 osoba, a broj zaposlenih u direktnom radu sa djecom je 53 od kojih :

- 18 stručnih radnika;
- 13 stručnih saradnika; i
- 22 saradnika na poslovima njege.

3.6. Materijalni uslovi i usluge

JU Dječji dom „Mladost“ Bijela raspolaže objektom površine 4.027 m², smještajnog kapaciteta za 90 korisnika koji su raspoređeni u osam stambenih jedinica, a površina jedne stambene jedinice iznosi 250 m² i svaka je opremljena neophodnim namještajem, bijelom tehnikom i ostalom opremom. Korisnici su raspoređeni prema polu i uzrastu. JU Dječji dom „Mladost“ Bijela je organizovana da funkcioniše po principu dom – porodica, kako bi djecu koja borave u njoj, ambijent u kome žive, bar djelimično podsjećao na porodicu. Takođe, u objektu se nalazi centralna kuhinja sa pomoćnim prostorijama, vešeraj, magacin, ambulanta, sala za zajedničke aktivnosti, sportska sala i kancelarije.

U posebnom dijelu objekta nalazi se prostor, u kojem je uspostavljena usluga dnevni boravak za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, koji se sastoji od kuhinje sa trpezarijom, dnevnog boravka, prostorije za fizikalnu terapiju, senzorne sobe, sobe za radno-okupacionu terapiju, i dvije sobe za odmor. Dnevni boravak je kapaciteta za 15 korisnika.

U posebnom objektu, u neposrednoj blizini, uspostavljena je usluga smještaja u prihvatilištu-skloništu za dijete koje je žrtva ili svjedok zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva, smještajnih kapaciteta za 5 korisnika. Na kraju 2025. godine ovu uslugu su koristila 3 korisnika.

Uslugu smještaja na kraju 2025. godine koristilo je 74 djece, od čega 62 uslugu smještaja u ustanovu, 4 djece uslugu smještaja u prihvatilištu-skloništu, 8 djece uslugu smještaja u maloj grupnoj zajednici. Od ukupnog broja djece 41 su djevojčice, a 33 su dječaci.

Uslugu dnevnog boravka za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju na kraju 2025. godine koristilo je ukupno 6 dječaka uzrasta od 10 do 18 godina.

U okviru JU Dječji dom „Mladost“ Bijela uspostavljena je usluga SOS telefon koja funkcioniše 24 sata dnevno, 7 dana u nedjelji, tokom cijele godine. Krajem 2023. godine, SOS telefon postao je dio svjetske porodice dječjih SOS telefonskih linija potpisivanjem ugovora između JU Dječji dom „Mladost“ Bijela i Child Helpline International.

Mala grupna zajednica u Bijelom Polju prva je usluga ove vrste u Crnoj Gori. U maloj grupnoj zajednici smještaju se djeca lišena roditeljskog staranja, sa smetnjama u razvoju i pridruženim bolestima koje su često ugrožavajuće za njihov život. Smještajni kapaciti su 8 mjesta za djecu do 18 godina života. Ova usluga je uspostavljena 2014. godine, kao rezultat saradnje Američke ambasade i Opštine Bijelo Polje, uz podršku tadašnjeg Ministarstva rada i socijalnog staranja i UNICEF-a, a u februaru mjesecu 2019. godine je odlukom Vlade Crne Gore pripojena JU Dječji dom „Mladost“ Bijela. Površina objekta iznosi 392m² sa terasom od 78m² i sastoji se od dnevnog boravka koji je prilagođen djeci sa smetnjama i teškoćama u razvoju, trpezarije, kuhinje sa ostavom, toaleta, 2 kupatila prilagođena djeci sa smetnjama i teškoćama u razvoju, 4 spavaće sobe, prostorije za pranje i sušenje veša, kancelarije, mehaničke sobe i ostave.

Takođe, i objekat Doma Vila „Jadranska straža“ je 2000. godine obnovljen i pretvoren u hotelski objekat ali s obzirom na to da u našoj državi još uvijek ne postoji Zakon o socijalnom preduzetništvu, ovaj objekat ne funkcioniše kao hotel, već služi za potrebe održavanja obuka za stručne radnike, različitih skupova, kao

i boravak voditelja slučaja i staratelja iz centara za socijalni rad iz sjevernih opština, u cilju realizacije posjeta djeci koja koriste usluge JU Dječji dom „Mladost“ Bijela isačinjavanja i revizije individualnih planova rada sa korisnicima.

3.7. Realizacija prethodnih planova transformacije

Krajem 2015. godine, donijet je prvi Plan transformaciju JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, kojim je u sklopu sveobuhvatne reforme socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, osim postojećeg smještaja u ustanovu, predviđeno uspostavljanje tri nove usluge, i to: **dnevni boravak za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, prihvatilište-sklonište za dijete koje je žrtva ili svjedok zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva i usluga SOS telefon.**

Plan transformacije je u potpunosti implementiran, a takođe su sprovedene sve neophodne mjere i aktivnosti, koje su rezultirale dobijanjem licence za pružanje četiri usluge, čime je ova ustanova postala prepoznata po tome što je među prvima u skladu sa Strategijom razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za period od 2014. do 2018. godine napravila važne korake u procesu transformacije, shodno nacionalnim standardima u ovoj oblasti.

Drugi Plan transformacije je donijet 2019. godine. Drugim planom transformacije predviđeno je uspostavljanje Centra za porodični smještaj - hraniteljstvo i usluge savjetovanja, kao i unapređenje domskih zajednica i usluge SOS telefon. Plan transformacije je djelimično implementiran, jer je sistem socijalne i dječje zaštite u međuvremenu, u cilju unapređenja usluge porodični smještaj-hraniteljstva u našoj državi, prepoznao potrebu da se Centar za porodični smještaj – hraniteljstvo organizuje na regionalnom nivou.

3.8. SWOT analiza

Pri izradi ovog dokumenta primijenjena je i SWOT analiza stanja u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela kojom su prepoznate snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje.

Tabela 2: SWOT analiza

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Omogućeni adekvatni uslovi za rad u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, koji podrazumijevaju svu neophodnu opremu; • Ostvareno zadovoljstvo korisnika uslugama koje JU Dječji dom „Mladost“ Bijela pruža; 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak prostornih kapaciteta i opreme za uspostavljanje i razvoj usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici (stanovanje uz podršku); • Nedovoljan broj zaposlenih u direktnom radu sa djecom (stručni radnici, stručni saradnici i saradnici na poslovima njege);

<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljen odnos topline, prihvatanja i razumijevanja između korisnika i zaposlenih; • Precizno definisan način rada svih organizacionih jedinica; • Znanje i iskustvo zaposlenih; • Postojanje jasnih procedura postupanja u kriznim situacijama; • Učešće korisnika u rekreativnim i kulturnim manifestacijama u ustanovi, lokalnoj i široj zajednici; • Iskustvo u pružanju usluge dnevni boravak za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, SOS nacionalnoj dječjoj telefonskoj liniji; • Uspostavljena saradnja sa školama, fakultetima, institucijama u javnom sektoru, i organizacijama civilnog društva; • Pozitivna reputacija JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, uz dobru medijsku promociju i zastupljenost; • Multidisciplinarni stručni tim sa različitim profilima kadra (socijalni rad, psihologija, pedagogija, defektologija, fizikalna terapija, njega); • Optimalna infrastruktura i tehnička opremljenost objekta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak supervizije kod pružaoca usluga i kontinuirane obuke zaposlenih; • Nedovoljna promocija usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici i/ili porodici. • Smještaj korisnika koji imaju mentalne oteškoće, a za koje ne postoji adekvatna zdravstvena briga u državi; • Ograničeni resursi za pružanje usluga podrške za život u zajednici.
Mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj partnerstva sa jedinicama lokalne samouprave u cilju uspostavljanja usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici; • Unapređenje postojećih usluga; • Intenziviranje saradnje sa donatorima; • Priprema i apliciranje za međunarodne projekte i fondove; • Izrada i realizacija programa obuka namijenjenih stručnim radnicima i saradnicima za rad sa djecom, sa posebnim akcentom na djecu sa 	<ul style="list-style-type: none"> • Promjene u strukturi djece na smještaju, (povećanje broja djece sa smetnjama u razvoju i mentalnim problemima); • Nemogućnost hospitalnog liječenja maloljetnika sa mentalnim problemima na odjeljenju nove klinike u Podgorici, koje još uvijek nije u funkciji; • Rizik od incidenata koji mogu ugroziti korisnike i osoblje (samopovređivanje, agresija, samovoljna udaljavanja korisnika); • Nerazumijevanje jedinica lokalnih samouprava o značaju uspostavljanju usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici;

<p>smetnjama u razvoju i mentalnim problemima;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje internih digitalnih alata za praćenje i vođenje statističkih podataka radi unapređenja evidencija i planiranja rada; • Jačanje međusektorske saradnje sa zdravstvenim, obrazovnim, lokalnim i drugim institucijama. • Uspostavljanje saradnje sa drugim ustanovama u regionu radi razmjene iskustava i dobre prakse; • Kontinuirano stručno usavršavanje svih zaposlenih kroz obuke, seminare i treninge, uključujući organizovanje i realizaciju internih programa obuke za saradnike i tehničko osoblje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak finansijskih sredstava od strane jedinica lokalnih samouprava za finansiranje usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici; • Duga procedura odobravanja saglasnosti za zapošljavanje; • Odliv ljudskih resursa posljednjih godina; • Nedostatak radne snage na tržištu rada; • Potencijalna smanjenja budžetskih sredstava za socijalnu i dječju zaštitu; • Odlazak stručnog kadra u sistem zdravstva i prosvjete; • Sagorijevanje (burnout) zaposlenih usljed velikog opterećenja, što može uticati na kontinuitet i kvalitet usluga. • Nedostatak specijalizovanih obuka.
---	--

3.9. Obuke

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, u cilju održavanja i unaprjeđivanja profesionalnih kompetencija i kvaliteta stručnog rada, akreditovao je sljedeće programe obuka namijenjene zaposlenima u ustanovama za smještaj djece i mladih, sa temama koje se bave uslugama podrške za život u zajednici i procesom deinstitutionalizacije:

Obuke :

- Primjena savremenih principa u radu sa osobama koje su doživjele traumu;
- Osnovna znanja o traumi za zaposlene u socijalnoj i dječjoj zaštiti;
- Primjena bazičnog programa rada u ustanovi za djecu i omladinu;
- Inicijalni trening za telefonske savjetnike;
- Program obuke za razvijanje vještina savjetovanja putem pisane/elektronske komunikacije;
- Program obuke za hraniteljstvo;
- Strategije suzbijanja vršnjačkog zlostavljanja u domskom okruženju: obuka za stručne radnike Dječjeg doma „Mladost“ u Bijeloj;
- Program osnovne obuke stručnih radnika-ca, stručnih saradnika-ca i drugih profesionalaca u oblasti socijalne i dječje zaštite o vršnjačkom nasilju;

- Obuka za primjenu konkretnih postupaka u radu sa osobama iz autističnog spektra i sa kombinovanim smetnjama;
- Osnovna obuka za rad sa porodicama djece sa smetnjama u razvoju i osoba sa invaliditetom;
- Urgentno hraniteljstvo;
- Hraniteljstvo za decu sa smetnjama i teškoćama u razvoju i porodični smeštaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku;
- Hraniteljstvo za decu sa problemima u ponašanju;
- Osnovna obuka za pružanje usluge stanovanje uz podršku mladom, odraslom i starom licu sa invaliditetom;
- Osnovna znanja o procesima deinstitutionalizacije i transformacije rezidencijalnih ustanova za lica sa intelektualnim invaliditetom;
- Standardne operativne procedure za međusektorsku saradnju u radu sa djecom žrtvama nasilja i iskorištavanja;
- Program osnovne obuke za pružanje supervizijske podrške;
- Podrška korisnicima socijalnog stanovanja i licima u riziku od beskućništva;
- Borba protiv trgovine ljudima – identifikacija i upućivanje žrtava trgovine ljudima;
- Program osnovne obuke stručnih radnika/ca, stručnih saradnika/ica i članova/ica multidisciplinarnih timova za prevenciju i suzbijanje dječjih ugovorenih brakova;
- Samopovređivanje adolescenata praktične smjernice za procjenu i terapijski rad;
- Unaprijeđenje vještina stručnih radnika/ca u svrhu prevencije rizičnog ponašanja, te vještine pregovaranja;
- Program obuke o međusektorskoj saradnji u radu sa djecom žrtvama nasilja i iskorištavanja;
- Jačanje kapaciteta stručnih radnika/ca i saradnika/ca za rad sa osobama u emocionalnoj krizi i sa suicidalnim rizikom sa akcentom na populaciji mladih;
- Obuka za primjenu tehnike forum teatar za rad sa djecom i mladima koja su u sukobu sa zakonom, djecom i mladima sa problemima u ponašanju i djecom i mladima bez roditeljskog staranja;
- Program obuke za rad sa djecom koja su žrtve ili su svjedoci vršnjačkog nasilja;
- Obuka za pružanje usluge predah hraniteljstva;

- Intervencije u krizi.

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, kroz realizaciju programa obuka, obezbjeđuje kontinuirano jačanje kompetencija zaposlenih u sistemu socijalne i dječje zaštite pa samim tim i u ustanovama. Na taj način Zavod doprinosi unaprjeđenju kvaliteta usluga i zaštiti prava korisnika.

Zaposleni u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela takođe se stručno usavršavaju i kroz obuke koje organizuju međunarodne organizacije i nevladine organizacije.

JU Dječji dom „Mladost“ Bijela je u martu 2023. godine je izradila program obuke za telefonske savjetnike koji jke akrediovan od strane Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu.

Uz podršku kancelarije UNICEF-a za Crnu Goru, krajem 2024. godine, realizovana je obuka za CHAT uslugu na SOS telefonu, čije pilotiranje se planira u 2026. godini.

3.10. Međusektorska saradnja

Međusektorska saradnja predstavlja temelj savremenog i integrativnog pristupa u oblasti socijalne i dječje zaštite, naročito u procesu deinstitutionalizacije i razvoja usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici. Kvalitetna briga o djeci i mladima zahtijeva povezivanje različitih sektora socijalne i dječje zaštite, zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja, sporta, jedinica lokalne samouprave, civilnog društva i dr. kako bi se obezbijedila sveobuhvatna podrška korisnicima i njihova aktivna uključenost u društvo.

Uloga međusektorske saradnje je da omogući horizontalno povezivanje institucija koje djeluju na različitim nivoima sistema, uz jasno definisane nadležnosti i mehanizme komunikacije. Takav pristup doprinosi boljoj koordinaciji aktivnosti, racionalnijem korišćenju resursa i stvaranju jedinstvene mreže podrške djeci i mladima sa problemima u ponašanju.

Posebno je važna saradnja JU Dječji dom „Mladost“ Bijela sa centrima za socijalni rad, zdravstvenim ustanovama, jedinicama lokalne samouprave, nevladinim organizacijama i obrazovnim institucijama. Kroz zajedničke aktivnosti, razmjenu informacija i planiranje integrisanog pristupa uslugama, omogućava se korisnicima pristup kontinuiranoj i personalizovanoj podršci od socijalne i zdravstvene njege, do psihosocijalne i edukativne pomoći.

Kroz međusektorsku saradnju obezbjeđuje se i održivost usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici, prevencija institucionalizacije i efikasnija razmjena informacija i resursa između sistema.

Izazovi međusektorske saradnje u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela mogu se identifikovati na više nivoa i obuhvataju sljedeće aspekte:

- Nedovoljna koordinacija i komunikacija između sektora;
- Ograničeni resursi i nedovoljni materijalni kapaciteti;
- Neravnomjerna uključenost svih sektora;
- Razlike u profesionalnim pristupima i ciljevima sektora;

- Nedostatak zakonskog i strateškog okvira;
- Tehničke prepreke i nedovoljna digitalna povezanost; i
- Otpor promjenama i nedostatak stručnog kadra.

Uspostavljanjem međusektorske saradnje u procesu deinstitucionalizacije, kao i u procesu sprječavanja institucionalizacije obezbjeđuje se holistički pristup, s obzirom na to da se potrebe korisnika koji su u riziku od institucionalizacije ne mogu riješiti kroz jedan sektor, zatim, obezbjeđuje se optimizacija resursa, poboljšanje kvaliteta usluga, kontinuirana i koordinirana podrška, jačanje zajednice, a posebno u dijelu smanjenja stigmatizacije osoba koje su boravile u institucijama i promovisanju njihovog prihvatanja u zajednicu.

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu izradio je „Analizu potreba, načina uspostavljanja, finansiranja i funkcionisanja integrisanog pristupa u pružanju usluga”¹³.

U cilju unapređenja kvaliteta usluga i obezbjeđivanja sveobuhvatne podrške korisnicima, JU Dječji dom „Mladost“ Bijela ostvaruje kontinuiranu međusektorsku saradnju. Takva saradnja omogućava povezivanje različitih institucija koje učestvuju u procesu zaštite, brige i podrške korisnicima. Saradnja, osim ustanova iz sistema socijalne i dječje zaštite, se posebno razvija sa: obrazovnim ustanovama, lokalnim samoupravama, Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda, UNICEF-om Crna Gora, nevladinim organizacijama i dr.

4. MISIJA, VIZIJA I PRIORITETI

JU Dječji dom „Mladost“ Bijela je ustanova socijalne i dječje zaštite za zbrinjavanje i podršku djeci i mladima bez adekvatnog roditeljskog staranja, koja kroz institucionalni smještaj i vaninstitucionalne usluge omogućava individualni razvoji socijalizaciju djece i mladih uz njegovanje odnosa sa biološkom porodicom i širom socijalnom mrežom, u cilju prevencije njihove institucionalizacije, uz uvažavanje individualnosti, kao i prava na participaciju i dostojantven život u zajednici.

Osnovni zadaci ustanove, kao pružaoca usluge u sistemu socijalne i dječje zaštite su kvalitetna briga o svakom djetetu, koje koristi usluge ove institucije, učenje životnih vještina, zadovoljavanje svih potreba djeteta, razvijanje njegovih potencijala, kao i priprema za budući samostalan život. Konstantno preduzimanje svih mjera i aktivnosti, u cilju prevazilaženja problema nastalih u prethodnoj fazi odrastanja, koji su posljedica različitih oblika zlostavljanja, zloupotrebe, i zanemarivanja.

U procesu ostvarivanja naprijed navedenih zadataka, primjenjuje se individualni pristup, na način da se svako dijete posmatra kao individua, podstiču se njegovi talenti, u skladu sa njegovim željama i mogućnostima obezbjeđuje mu se školovanje, a posebno se njeguju njegove veze sa biološkom porodicom, ukoliko je ima.

¹³ [Analiza potreba, načina uspostavljanja, finansiranja i funkcionisanja integrisanog pristupa u pružanju usluga \(www.zsdzcg.me\)](http://www.zsdzcg.me)

Permanentno se preduzimaju sve mjere i aktivnosti za stvaranje uslova i kreiranje atmosfere, na način, da se posljedice lišenosti roditeljskog staranja, što je moguće manje odraze na psihofizički razvoj djeteta, a život u ustanovi bude što sličniji odrastanju u porodičnom okruženju

Posebna briga je usmjerena prema djeci koja imaju neki oblik smetnji i teškoća u razvoju. Rad sa ovom kategorijom djece predstavlja ozbiljan izazov, a nedostatak roditeljske brige i njege, uz razvojne smetnje, svrstava ovu djecu u najosjetljiviju grupaciju u našoj državi.

5. OPIS PLANIRANIH USLUGA

U skladu sa procesom transformacije JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, a u cilju unapređenja podrške djeci i mladima, planirano je uvođenje novih usluga koje će dopuniti postojeći rad JU Dječji dom „Mladost“ Bijela. Fokus je pružanju pomoći u procesu osamostaljivanja mladih i reintegraciji u zajednicu. U narednom periodu, neophodno je uspostaviti i unaprijediti usluge koje direktno podržavaju život korisnika u zajednici i/ili porodici, s ciljem da se obezbijedi inkluzivno okruženje, poveća samostalnost korisnika i smanji potreba za institucionalnim zbrinjavanjem. Poseban fokus biće stavljen na razvoj sljedećih usluga:

- **Predah smještaj;**
- **Stanovanje uz podršku;**
- **Mala grupna zajednica za djecu sa teškim smetnjama i mentalnim problemima;**
- **Mala grupna zajednica za adolescente sa problemima u ponašanju, korisnike psihoaktivnih supstanci.**

Takođe, radiće se na unaprjeđenju postojećih usluga:

- **Unaprjeđenje usluge SOS telefon sa chat opcijom;**
- **Licenciranje usluge smještaj u malu grupnu zajednicu u Bijelom Polju.**

5.1. Predah smještaj

Usluga predah smještaj je privremeni i povremeni smještaj, koja se pruža djetetu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, kao i djetetu kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik zaštite.

Usluga predah smještaj obezbjeđuje se kao dnevni, vikend ili višednevni smještaj, u cilju pružanja podrške porodici u održavanju i poboljšanju kvaliteta njihovog života s ciljem ostanka djeteta u porodici.

Usluga predah smještaj pruža se najduže 45 dana u toku kalendarske godine.

Licenciranjem za uslugu predah smještaj JU Dječji dom „Mladost“ Bijela doprinosi sprovođenju procesa deinstitutionalizacije, jer pruža podršku porodicama djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju, u održavanju i poboljšanju kvaliteta njihovog života, s ciljem ostanka djeteta u porodici.

5.2. Stanovanje uz podršku

Stanovanje uz podršku je usluga kojom se korisnicima obezbjeđuje odgovarajući smještaj i podrška za osamostaljivanje, socijalnu uključenost i aktivno učešće u zajednici.

Radi se o usluzi koja je namijenjena mladima koji napuštaju institucionalni smještaj, i prelaze u djelimično samostalan životni aranžman, koji predstavlja prelaznu fazu do potpune samostalnosti.

Planiranje ove usluge podrazumijeva obezbjeđenje jedne stambene jedinice u gradskoj zoni na teritoriji opštine Herceg Novi. U stanu bi boravilo dvoje ili troje mladih ljudi, koji bi uz podršku mentora/vaspitača preuzeli odgovornost za svakodnevne obaveze koje se tiču vođenja sopstvenog domaćinstva, raspolaganja novcem, brige o sopstvenom zdravlju i sl.

Mentor bi povremeno obilazio korisnike, bio podrška u izvršavanju svakodnevnih obaveza i rješavanju eventualnih problema.

Cilj usluge je podrška u osamostaljivanju mladih ljudi koji odrastaju u instituciji. Boravak korisnika u ovakvom aranžmanu, bio bi ograničen na period od jedne do dvije godine.

Pružalac usluge stanovanje uz podršku u skladu sa karakteristikama, kapacitetima i potrebama korisnika obezbjeđuje jednu ili više aktivnosti:

1. podršku u uspostavljanju i održavanju kontakata sa licima važnim za korisnika;
2. razvijanje vještina koje se odnose na pripremu obroka, održavanje lične higijene i higijene prostora, vođenje domaćinstva, održavanje stana i staranje o ličnim stvarima;
3. podršku u razvoju samostalnosti u donošenju odluka i preuzimanju odgovornosti;
4. podršku u ostvarivanju prava iz oblasti socijalnih, zdravstvenih, obrazovnih i drugih usluga u zajednici;
5. podršku, odnosno pomoć u zadovoljavanju socijalnih, kulturno-zabavnih, obrazovnih, sportskih i drugih potreba.

Licenciranjem za uslugu stanovanje uz podršku JU Dječji dom „Mladost“ Bijela doprinosi sprovođenju procesa deinstitutionalizacije, jer omogućava korisnicima da svoje potrebe za podrškom i socijalizacijom ostvaruju u zajednici, uz očuvanje samostalnosti.

5.3. Mala grupna zajednica za djecu sa teškim smetnjama i mentalnim problemima

Usluga smještaja djece u malu grupnu zajednicu obezbjeđuje se radi pripreme djeteta za povratak porodici, smještaju na hraniteljstvo ili osposobljavanje da se kao nezavisna odrasla osoba integriše u zajednicu u najkraćem mogućem roku, kao i radi zadovoljavanja kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih

potreba, razvijanja sposobnosti, znanja i praktičnih vještina neophodnih u svakodnevnom životu, uspostavljanja samopoštovanja i povjerenja u odnosima sa drugima.

Usluga koja predviđa zbrinjavanje djece sa teškim smetnjama u razvoju i mentalnim problemima, koja su lišena roditeljskog staranja i čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama u prostoru prilagođenom njihovim potrebama.

Planirano je da usluga funkcioniše u posebnom stambenom prostoru (stambeni objekat koji podsjeća na porodični dom), sa smještajnim kapacitetima od 8 mjesta.

Licenciranjem za uslugu smještaj u malu grupnu zajednicu JU Dječji dom „Mladost“ Bijela doprinosi sprovođenju procesa transformacije i deinstitucionalizacije, kroz obezbjeđivanje kvalitetnijeg, individualizovanijeg i sigurnijeg tretmana korisnika u manjim grupama. Takođe, doprinosi jačanju emocionalnih, socijalnih i životnih vještina korisnika, te stvaranju uslova za uspješnu reintegraciju i pripremu za samostalan život.

5.4. Mala grupna zajednica za adolescente sa problemima u ponašanju, korisnike psihoaktivnih supstanci

Usluga smještaja djece u malu grupnu zajednicu obezbjeđuje se radi pripreme djeteta za povratak porodici, smještaju na hraniteljstvo ili osposobljavanje da se kao nezavisna odrasla osoba integriše u zajednicu u najkraćem mogućem roku, kao i radi zadovoljavanja kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih potreba, razvijanja sposobnosti, znanja i praktičnih vještina neophodnih u svakodnevnom životu, uspostavljanja samopoštovanja i povjerenja u odnosima sa drugima

Usluga koja predviđa zbrinjavanje adolescenata sa problemima u ponašanju, korisnika psihoaktivnih supstanci, u manje restriktivnom okruženju, i prostoru prilagođenom njihovim potrebama.

Planirano je da usluga funkcioniše u posebnom stambenom prostoru (stambeni objekat koji podsjeća na porodični dom), sa smještajnim kapacitetima od 8 mjesta.

Licenciranjem za uslugu smještaj u malu grupnu zajednicu JU Dječji dom „Mladost“ Bijela doprinosi sprovođenju procesa transformacije i deinstitucionalizacije, kroz obezbjeđivanje kvalitetnijeg, individualizovanijeg i sigurnijeg tretmana korisnika u manjim grupama. Takođe, doprinosi jačanju emocionalnih, socijalnih i životnih vještina korisnika, te stvaranju uslova za uspješnu reintegraciju i pripremu za samostalan život.

5.5. Unaprijeđenje usluge SOS telefon sa chat opcijom

U okviru usluge SOS telefon, planira se uspostavljanje i implementacija CHAT opcije.

U tom cilju planiraju se sljedeće aktivnosti:

- Chat trening za savjetnike;
- Supervizija za savjetnike;
- Razvoj novog nezavisnog web sajta DL;
- Kreiranje uslova za online savjetovanje;
- Implementacija „JIVO“ chat programa i obuka za njegovo korišćenje;
- Kreiranje društvenig mreža sa sadržajem;
- Promocija novog chat savjetodavnog servisa SOS Dječje linije;

- Ažuriranje i ubacivanje sadržaja na web stranicu;
- Prezentacija usluge u medijima;
- Dizajniranje i štampanje rol-ap banera;
- Digitalni marketing.

Obuka za CHAT uslugu realizovana je krajem 2024. godine, a njeno pilotiranje za 2026. godinu.

Uspostavljanje i implementacija CHAT opcije unutar Nacionalne SOS dječje linije za djecu i mlade, koje će se realizovati u narednom periodu, doprinijeće osnaživanju djece i mladih, očuvanju njihovog mentalnog zdravlja, i jačanju njihove otpornosti na govor mržnje, nasilje, svaki oblik diskriminacije i socijalne isključenosti.

6. FINANSIRANJE

Sredstva za osnovna materijalna davanja i usluge socijalne i dječje zaštite, uključujući i uslugu smještaja u ustanovu obezbjeđuju se u budžetu države, u skladu sa Zakonom o socijalnoj dječjoj zaštiti.

Sredstva za usluge socijalne i dječje zaštite obezbjeđuju se i putem učešća korisnika, odnosno njihovih srodnika koji su dužni da ih izdržavaju, donacija, poklona, zavještanja, legata, osnivanjem zadužbina i fondacija i dr, u skladu sa posebnim zakonom.

U budžetu opštine mogu se obezbijediti sredstva za materijalna davanja u socijalnoj i dječjoj zaštiti propisana ovim zakonom i za usluge socijalne i dječje zaštite, kao što su: pomoć u kući, dnevni boravak, usluge narodne kuhinje, odmor i rekreaciju djece, stanovanje uz podršku, smještaj u prihvatilište - sklonište, stanovanje za socijalno ugrožena lica, u skladu sa zakonom i druge usluge u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima.

Ukoliko opštine nijesu u mogućnosti da obezbijede sredstva za navedene usluge u njihovom finansiranju učestvovuje država, u skladu sa Pravilnikom o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu osim za troškove funkcionisanja dnevnih boravaka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju, čije će troškove usluga država sufinansirati u svakoj opštini.

7. OPŠTI CILJ PLANA TRANSFORMACIJE JU DJEČJI DOM „MLADOST“ BIJELA

Opšti cilj Plana transformacije je transformacija ustanove kroz pružanje usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici i/ili porodici, koje omogućavaju korisnicima da žive u najmanje restriktivnom okruženju.

8. OPERATIVNI CILJEVI

Operativni cilj 1. Reorganizacija ustanove

Aktivnosti:

1. Donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
2. Donošenje programa rada JU Dječji dom „Mladost“ Bijela u skladu sa Planom transformacije;
3. Unaprjeđenje postojećih i izrada novih internih procedura rada JU Dječji dom „Mladost“ Bijela;
4. Unaprjeđenje procedura koje pružalac usluge obezbjeđuje u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi za pružanje, korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge;
5. Uvođenje supervizije za stručne radnike, stručne saradnike i saradnike u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela;
6. Pružanje stručne podrške zaposlenima u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela;
7. Jačanje stručnih kapaciteta;
8. Izrada programa obuke za rad sa djecom i mladima sa poremećajima iz spektra autizma;
9. Izrada programa obuke za rad sa djecom i mladima sa problemima u ponašanju; i
10. Izrada programa obuke za rad sa djecom i mladima - korisnicima psihoaktivnih supstanci.

Operativni cilj 2. Uspostavljene usluge koje podržavaju život korisnika u zajednici

Aktivnosti:

1. Licenciranje za uslugu predah smještaj;
2. Licenciranje za uslugu stanovanje uz podršku;
3. Licenciranje za uslugu mala grupna zajednica za djecu sa teškim smetnjama u razvoju i mentalnim problemima;
4. Licenciranje za uslugu mala grupna zajednica za adolescente sa problemima u ponašanju, korisnike psihoaktivnih supstanci;
5. Unaprjeđenje usluge SOS telefon sa chat opcijom; i
6. Licenciranje za uslugu smještaj u malu grupnu zajednicu u Bijelom Polju.

Operativni cilj 3. Osnažiti korisnike za proces deinstitutionalizacije i uključiti ih u zajednicu

Aktivnosti:

1. Promocija usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici;
2. Promocija usluge predah smještaj;
3. Promocija CHAT opcije, koja funkcioniše u okviru SOS telefona za djecu i mlade; i
4. Razvijanje programa pripreme korisnika za život u zajednici.

Operativni cilj 4. Unaprijeđena međusektorska saradnja kako bi se podržao život korisnika u porodici i/ili zajednici

Aktivnosti:

1. Uspostavljanje formalnih mehanizama saradnje između JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, obrazovnog i zdravstvenog sistema, jedinica lokalne samouprave, NVO, OCD i dr;
2. Jačanje koordinacije i razmjene informacija između JU Dječji dom „Mladost“ Bijela i institucija sistema, jedinica lokalne samouprave, NVO, OCD i dr;
3. Unaprjeđenje međusektorske saradnje kroz zajedničko pružanje usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici;
4. Promocija međusektorske saradnje i podizanje svijesti javnosti o važnosti podrške djeci koja odrastaju u instituciji, i mladima koji nakon izlaska iz ustanove kreću u samostalan život;
5. Saradnja sa sličnim ustanovama u zemljama regiona koje zbrinjavaju djecu bez roditeljskog staranja i djecu čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, radi razmjene iskustva, u cilju unaprjeđenja usluge; i
6. Uspostavljanje partnerstva sa međunarodnim donatorima i fondacijama.

9. PRAĆENJE SPROVOĐENJA PLANA TRANSFORMACIJE

Praćenje Plana transformacije je neophodno zbog njegove potpune implementacije, i praćenja njegovih punih efekata. Praćenje Plana transformacije predstavlja ključnu komponentu za osiguranje efikasne implementacije, pravovremeno prepoznavanje izazova i kontinuirano unaprjeđenje usluga.

Mehanizam praćenja i ocjenjivanja Plana transformacije sadrži sljedeće elemente:

- tim za praćenje i ocjenjivanje Plana transformacije;
- redovno izvještavanje.

Tim za praćenje Plana transformacije će činiti predstavnici: JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu.

Tim za praćenje Plana transformacije će se sastajati najmanje dva puta godišnje i na taj način blagovremeno i u kontinuitetu razmatrati proces sprovođenja planiranih aktivnosti, kao i moguće prepreke i izazove.

Tim za praćenje Plana transformacije će dostavljati godišnji i završni izvještaj o implementaciji Plana transformacije resornom ministarstvu.

Tim za praćenje Plana transformacije može inicirati izmjenu Plana transformacije zbog promjena u zakonodavnom i strateškom okviru, kao i promjena koje se odnose na potrebe korisnika. Prijedlog izmjena se dostavlja Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, koje donosi odluku o usvajanju izmjena Plana transformacije.

10. SREDSTVA ZA REALIZACIJU AKTIVNOSTI PREDVIĐENIH PLANOM TRANSFORMACIJE

Za realizaciju aktivnosti predviđenih Planom transformacije, sredstva će se obezbjeđivati kroz:

- budžet Crne Gore;
- budžet jedinica lokalne samouprave.

11. AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE PLANA TRANSFORMACIJE JU DJEČJI DOM „MLADOST“ BIJELA ZA PERIOD OD 2026. DO 2029. GODINE

Operativni cilj	Aktivnosti	Indikatori	Period realizacije	Nadležnost	Izvor finansiranja
1. Reorganizacija ustanove	Donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta	Donesen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta	II kvartal 2026. godine – III kvartal 2026. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD	Budžet Crne Gore
	Donošenje programa rada JU Dječji dom „Mladost“ Bijela u skladu sa Planom transformacije	Donesen program rada JU Dječji dom „Mladost“ Bijela u skladu sa Planom transformacije	I kvartal 2026. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela Upravni odbor	Budžet Crne Gore
	Unaprjeđenje postojećih i izrada novih internih procedura rada JU Dječji dom „Mladost“ Bijela	Unaprjeđene postojeće interne procedure Donijete nove interne procedure	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela	Budžet Crne Gore
	Unaprjeđenje procedura koje pružalac usluge obezbjeđuje u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi za pružanje, korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge	Donijete i/ili izmijenjene procedure koje pružalac usluge obezbjeđuje u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi za pružanje, korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela	Budžet Crne Gore

Uvođenje supervizije za stručne radnike, stručne saradnike i saradnike u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela	Zaposlen jedan izvršilac na poslovima supervizije	I kvartal 2027. godine - IV kvartal 2027. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD	Budžet Crne Gore
	Pružanje stručne podrške zaposlenima u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela	I kvartal 2027. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela ZSDZ	
Jačanje stručnih kapaciteta	Povećan broj stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine -	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD	Budžet Crne Gore
	Broj obučanih stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika	IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela ZSDZ	
Izrada programa obuke za rad sa djecom i mladima sa poremećajima iz spektra autizma	Akreditovani programi obuke za rad sa djecom i mladima na teme koje se odnose na direktan rad sa korisnicima usluga, kao i o samim uslugama, te obuke koje obrađuju teme:	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela ZSDZ	Budžet Crne Gore

		predah smještaj, stanovanje uz podršku, SOS telefon i mala grupna zajednica		U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela ZSDZ	Budžet Crne Gore
	Izrada programa obuke za rad sa djecom i mladima sa problemima u ponašanju			U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela ZSDZ	Budžet Crne Gore
	Izrada programa obuke za rad sa djecom i mladima – korisnicima psihoaktivnih supstanci			U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2027. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD	Budžet Crne Gore
2. Uspostavljene usluge koje podržavaju život korisnika u zajednici	Licenciranje za uslugu predah smještaj	Dobijena licenca za uslugu predah smještaj		I kvartal 2027. godine – IV kvartal 2027. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD	Budžet Crne Gore
	Licenciranje za uslugu stanovanje uz podršku	Dobijena licenca za uslugu stanovanje uz podršku				

	Licenciranje za uslugu mala grupna zajednica za djecu sa teškim smetnjama u razvoju i mentalnim problemima	Dobijena licenca za uslugu mala grupna zajednica za djecu sa teškim smetnjama u razvoju i mentalnim problemima	U kontinuitetu I kvartal 2027. godine – IV kvartal 2027. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD	Budžet Crne Gore
	Licenciranje za uslugu mala grupna zajednica za adolescente sa problemima u ponašanju, korisnike psihoaktivnih supstanci	Dobijena licenca za uslugu mala grupna zajednica za adolescente sa problemima u ponašanju, korisnike psihoaktivnih supstanci	I kvartal 2027. godine – IV kvartal 2027. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD	Budžet Crne Gore
	Unaprjeđenje usluge SOS telefon sa chat opcijom	Specijalizovane obuke za zaposlene	IV kvartal 2026. godine – II kvartal 2027. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD ZSDZ	Budžet Crne Gore
	Licenciranje za uslugu smještaj u malu grupnu zajednicu u Bijelom Polju	Dobijena licenca za uslugu smještaj u malu grupnu zajednicu u Bijelom Polju	I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2026. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD	Budžet Crne Gore
3. Osnažiti korisnike za proces	Promocija usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici	Broj organizovanih promocija usluga koje	IV kvartal 2026. godine – IV	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela	Budžet Crne Gore

deinstitutionalizacije i uključiti ih u zajednicu	podržavaju život korisnika u zajednici	kvartal 2027. godine	MSSD CSR	
	Promocija usluge predah smještaj	IV kvartal 2026. godine – II kvartal 2027. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD CSR	Budžet Crne Gore
	Promocija CHAT opcije, koja funkcioniše u okviru SOS telefona za djecu i mlade	U kontinuitetu II kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD	Budžet Crne Gore
4. Unaprijeđena međusektorska saradnja kako bi se podržao život korisnika u	Razvijanje programa pripreme korisnika za život u zajednici	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela MSSD ZSDZ	Budžet Crne Gore
	Uspostavljanje formalnih mehanizama saradnje između JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, obrazovnog i zdravstvenog	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela Obrazovne ustanove	Budžet Crne Gore

porodici i/ili zajednici	sistema, jedinica lokalne samouprave, NVO, OCD i dr.	Zdravstvene ustanove JLS NVO OCD Međunarodni donatori Fondacije	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	Broj održanih sastanaka Broj realizovanih projekata	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela Međunarodni donatori Fondacije	Budžet Crne Gore			
						U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	Broj održanih sastanaka Broj zajedničkih realizovanih projekata	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela Međunarodni donatori Fondacije	Budžet Crne Gore
									U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine

	izlaska iz ustanove kreću u samostalan život	Broj održanih sastanaka sa drugim ustanovama socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori radi razmjene iskustva i kreiranja zajedničkih predloga za unaprjeđenja zaštite djece i mladih sa smetnjama u razvoju, međusobne posjete	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	kvaral 2029. godine	Fondacije	Budžet Crne Gore Donatorska sredstva
Saradnja sa sličnim ustanovama u zemljama regiona koje zbrinjavaju djecu bez roditeljskog staranja i djecu čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, radi razmjene iskustava, u cilju unaprjeđenja usluge	Broj održanih sastanaka sa donatorima Broj realizovanih projekata	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela JU Dom „Rada Vranešević“ Banja Luka JU Dom porodica Zenica KJU Dom za djecu bez roditeljskog staranja Bjelave, Sarajevo	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela Međunarodni donatori Fondacije	Donatorska sredstva

Napomena: Ovaj Plan će moći da se implementira isključivo pod uslovom da se JU Dječji dom „Mladost“ Bijela ozbiljno kadrovski osnaži s obzirom na nedostatak ljudskih resursa koji postoji u dužem vremenukom periodu.

Pripremili:

- Ana Marković, samostalna savjetnica, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, koordinator/ka Radne grupe;
- Ivana Šuković, načelnica Direkcije za razvoj usluga socijalne i dječje zaštite, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, članica ;
- Sanja Topalović, samostalna savjetnica I u Odjeljenju za kvalitet, standard i superviziju, Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, članica ;
- Marela Savić, v.d. direktora JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, članica ;
- Marina Lekić Barac, rukovodilac službe za usluge JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, članica ;
- Anđela Kovačević, rukovodilac službe za pravne i tehničke poslove JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, članica.

Ministar socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

